

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus XXVIII. De Clerico non ordinato ministrante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

32. nu. 4. qui idem trahunt ad eos, qui in sacris vestibus prædictæ ordinationi ministrant. Ordinum interdicti tempore non fieri irregularem patet ex dictis sup. eod. n. 20.

Effectus hujus irregularitatis est, quod reddat inhabilem ad divina officia, donec super ea dispensetur, & quidem per Pont. tantum, excommunicantem a in c. 1. de sent. & re judic. in 6. & in c. 1. de sent. excomm. in 6. nisi contracta sit ex crimine occulto, super qua dispensare datum Episcopo, excepto homicidio Trid. Sess. 24. c. 6. de reform. Quod habetur de nullitate beneficii collati excommunicato, comm. modus explicabitur inferius Tit. 39.

TITULUS XXVIII.

De Clerico non ordinato ministrante.

SUMMARIUM.

1. Ministrans in Ordine non suscepto fit irregularis, quoad susceptum suspenditur.
2. An & quoad Ordines priores?
3. Non ordinatus baptizans an irregularis?
4. An laici usurpantes actum Ordinis?
5. An quoad omnes Ordines?
6. Requisita ad hanc irregularitatem, I. Ut in Ordine sacro quis ministrat.
7. II. Celebret sermo, non joco.
8. III. Celebret solemniter.
9. An hoc casu voluntas sola sufficiat, circa intentionem.
10. Non ordinatus actum minorum Ordinum exercens an irregularis.
11. Qui non incurrant hanc irregularitatem.

Incurritur & irregularitas per usurpationem Ordinis, quem quis non habet, sive aliquem habeat inferiorem aut superiorem, sive non, Diaconus Missam dicere si audeat, ad Sacerdotium non admittitur, c. 1. & 2. h. t. in verbis, Numquam admittatur, Non poteris promoveri, quæ significant apertè irregularitatem. Et hoc quoad Ordinem non susceptum, nam quoad susceperit non ponitur, nisi suspensio ad biennium aut triennium, Episcopi arbitrio.

2 Ubi disputatur, An ad omnes Ordines priores

extendatur ista suspensio? R. Ita videtur ad hanc d. c. 2. tantum suspendi velit a Liaconatu, eadem tamen est ratio quoad alios ante hactenus Ordines, cum peccatum usurpationis Ordinis non habiti etiam concernat priores ordines non vero immediatum tantum. Quod licet dici probabiliter possit, tamen quia Casus ab exercitio Diaconatus tantum suspenditur, & quæ materia pœnalis, quæ odiosa non tantum attendenda quam restringenda, probabilis est suspensionem non concernere Ordines inferiores, quæ ideo usum esse licitum. Quo modo & Abbas in d. c. 2. tantum facit mentionem impediti exercitii Ordinis immediati, non inferiorum. Vid. Suar. de Cons. disp. 11. §. 1. n. 2. & segg. Ut autem ab usu Ordinis suspendendus, & quoad superiores fit irregularis, beneficium tamen non privatur, ne per aliquam sæculi negotia reverti cogatur.

Est & irregularis non ordinatus baptizans, d. c. 1. in verbis, Numquam ordinatur, quæ testimonium solemniter baptizat tamquam presbyter: qualis etiam dicitur ibidem excommunicandus, in verbis, abjiciatur de Ecclesia, Abbas in d. c. 1. Simplex quoque Sacerdos ad ministrandum Episcopalia quamdam contrahit irregularitatem, ex eadem ratione, quod si immittatur quæ ordinis sui non sunt.

Q. An laici usurpantes actum Ordinis sacro regulares? R. Ita rectè dicitur, quia textus in d. c. loquitur in genere de non ordinato ministrante, & eadem ratio subest, quia scilicet utrum Ordine, ad quem non destinatus, qualem Casus voluit privari. Nihil facit Rubr. hæc, quæ dicitur De Clerico non ordinato ministrante, quia in non scriptis habetur, De non ordinato ministrante. Deinde non semper procedit argumentum a rubro ad nigrum, cum contingat hoc esse generalius, & è contra, ut videre est apud Bernard. in Loco à Rubro n. 11. Facit, quod eadem ratio obtineat in laico, quæ in Clerico, in major, cum magis peccet omnino ab Ordine alienus celebrans, quam in aliquo Ordine, saltem Clericatu constitutus superiorem usurpans: quamvis in his, quæ sunt juris positivi præsertim in materia irregularitatis, non sit multum efficax argumentum à simili, sicut in priori, Plura Suarez in 3. p. D. Th. Tomo 3. disp. 21. §. 4. in fine.

Verum hic disputatur, An laicus sit irregularis quoad omnes Ordines, an vero tantum quoad eum, eoque superiores, quem usurpavit. R. Nō totalem hanc esse irregularitatem sed videri partialem: respectu scilicet Ordinis usurpati; argumento Clerici, qui non impeditur ministrare in Ordine inferiori, cui initiatus, etsi superiorem malè usurpaverit: ut idem secundum proportionem veniat dicendum de laico. Habet tamen communis sententia, eum excludi omnino ab omni Ordine, juxta d. c. in verbis, *nunquam ordinetur simpliciter absolute & indifinitè: ut ea negativa æquivalet universalis, ab Ordinisque receptione universaliter removeatur sive laicus sive Clericus. Et licet Ordinis recepti exercitium & usus non impediatur, atque ita minor sit pœna ordinati quàm non ordinati, hoc tamen est per accidens, Ita Suarez, de Cens. d. disp. 42. sect. 4. n. 10.*

6 Ut autem hac ex causa incurritur irregularitas, requiritur Primum, In Ordine sacro quis ministrat, nam minores etiam laici exercent. Et hoc ita scienter; quia si putans se habere Ordinem, quem non habet, eum exercent, non incurrit irregularitatem, cum ignorantia auferat contemptum qui est causa pœnæ, atque ita hujus irregularitatis, Hinc ordinatus Sacerdos, omisso substantiali quodam, veluti manuum impositione, si ignoret, quod non adverterit inter ordinandum, non fiet irregularis; nam si adverterit, erit irregularis, cum propter substantialem defectum non videatur collatus Ordo. Paret hoc ex d. c. 2. h. t. quem textum aliqui accipiunt de eo, qui non est ordinatus Sacerdos, atque ita ibi per manuum impositionem omisam accipitur omisam ordinationem sacerdotalem totalem, ex eo, quod ibi vocetur Diaconus: ut si reliqua adsint, veluti impressus character sacerdotalis, data potestas conficiendi Corpus Christi per traditionem calicis, sola que omisam manuum impositione, celebrans Missam non sit dicendus irregularis, quia nullibi sit expressa hæc irregularitas, nec possit hic dici non ordinatus celebrare, eum characterem ordinis revera habeat, quamvis potestatem clavium non habeat, atque ita etiam ordinatio sit invalida quoad absolutionem sacramentalem, quàm scienter talis exaccus erit irregularis, Ignorantia hæc in eo,

qui non habet ullum Ordinem, non excusabit eum non sit probabilis, Suarez, d. sect. 4. n. 13.

Secundo requiritur, Fiat seriosam joco celebrans in Ordine aliquo, quem non habet, non facit injuriam, can. Illud XV. q. 1. veluti quando actio est ludicra, & fit per modum cujusdam representationis. Licet ea res possit continere irreverentiam Sacramenti, eoque majorem, si in derisum & contemptum tendat ministerii, quæ etsi contineat gravissimum delictum, non tamen inducet irregularitatem, quia nullum jus datur eam inducens isto casu Suarez, d. l. n. 16.

Tercio, Fiat solemniter; nam citra solemnitatem exercens non incurrit irregularitatem. Quo modo Navar. c. 27. n. 242. tradit, canentem Epistolam aut Evangelium cum Dalmatica, sed sine stola aut manipulo, non fieri irregularem, quod non tam exerceat officium Subdiaconi aut Diaconi quam Cantoris. Addit ibidem Navar. requiri quoque, ut adsit intentio faciendi verum ministerium Ordinis: ut etiam solemniter canens Epistolam cum Dalmatica & manipulo, si nolit id facere tamquam Diaconus, secundum eum non sit irregularis. Rationem dat, quod ut cenitur a non incurritur nisi per actum perfectum, ita nec debeat incurri irregularitas. Hic autem actus non est perfectus, propter intentionis defectum, ex qua dependet actus.

Verum ea ratio non ita convincit, quin rectè dubitetur, An talis sit extra irregularitatem? R. Rationem dubitandi esse, quod non tam puniatur intentio, quàm actus exterior prohibitus, quo usurpatur officium alicui Ordini, quo quis caret, proprium. Unde etiam loca juris passim loquuntur de usurpatione ministerii alicuius Ordinis, ad quam sufficit voluntas istud ministerium exterius faciendi, etiam si desit intentio conficiendi Sacramentum. Unde & irregularitatem hanc incurrit non Sacerdos audiens Confessionem, absolutionem proferens citra intentionem absolvendi: uti & baptizans laicus citra intentionem baptizandi; missam celebrans citra intentionem conficiendi Sacramentum, cum nihilominus faciat divinum officium spectans ad Sacerdotem. Atque ita hæc opinio verior videtur contra Navar. solam scilicet actio-

actionem exteriorē sufficere, quam latius declarat Suar. d. loco n. 17. 18. 19.

10 Quæritur etiam posset, An actus minorum Ordinum exercens non ordinatus fiat irregularis, R. Videri non fieri, ex eo, quod ejusmodi actus fiant & per laicos, Verum obstant c. 1. h. t. verba generalia, Si aliquod officium divinum exerceat non ordinatus. Spectant autem divinum officium actus minorum Ordinum ut sub generalibus istis verbis venire dicendum sit. Quod tamen ita accipiendum, si tamquam ordinatus & minister ex officio illud exerceat scilicet ita, ut à nemine non habente talem characterem exerceri possit tali modo licite, quod rarum est. Si verò exerceat ministerium eo modo, quo secundum consuetudinem exerceri potest etiam à non ordinato, non erit locus huic pœ. a. Navar. d. c. 27. n. 242. Suar. d. sect. 4. n. 15.

11 Dicta de irregularitate incurrēda in prædictis casibus procedunt, quatenus reus ejus est capax. Unde femina exercendo ea, quæ Ordinibus, non fiet irregularis, quia non est capax irregularitatis, quæ cum sit privatio præsupponit habitum, Idem dicendum de non baptizato ministrante, quia nō hic capax est irregularitatis illius scilicet, quæ ob delictum est lata, cum sit extra forum Ecclesiæ, cujus ideo lex eum non ligat.

Ceterum etsi delictum hoc sit grave, misericorditer tamen agendum cum delinquente, nec spoliandus beneficio, nec cogatur ad secularia redire, c. 2. h. t. Dispensatio super hac irregularitate tantum spectat ad Pontificem Suar. d. sect. 4. in fine.

TITULUS XXIX.

De Clerico per saltum promotō.

SUMMARIUM.

1. Promotus per saltum quis dicatur.
2. An talis sit irregularis?
3. An suspensus ipso jure?
4. Suspensio hac an tangat Ordines inferiores rite susceptos.
5. Ordinatus, omiſſa Confirmatione, an sit suspensus?

Ordines inter se sunt subordinati, ut per minorem ad proximè superiorem sit ascendendum: alias intermissio inferioris, licet iatus superiori, veluti si ordinetur Lector, antequam sit Ostiarius, aut Diaconus ante Subdiaconatum susceptum, dicitur per saltum promotus. Quo casu licet ordinatio rite colligatur & supponitur c. unico h. t. licet Gl. recepta in can. Sollicitudo Dist. 27. quod tamen est, & executio Ordinis inferioris est suspensa, donec Ordo inferior ordini suppleatur. Qua in re duob. dispensatio. I. An sit suspensio ipso jure.

Dicendum ad primum. Nos de irregularitate, si non ministraverit in Ordine inferiori: nam secundum dicta Tit. prædicti, ministrans in Ordine, quem non habet, sit irregularis, etiam hoc solo, quod prætermissum est, cum nullibi deur textus, quo irregularitas imponitur, ut procedat dispositio, c. unico h. t. sent. excom. in 6. Facit c. un. h. t. in qua, per termino Ordine suppleto, permissum est dispensatione Episcopali ministrare in Ordine saltum suscepto. Nihil etiam de irregularitate habetur in d. can. Sollicitudo dist. 27. c. unico h. t. can. Sicut dist. 48. quo tantum reprehenditur, qui repente in Religionis habitu placens, bitiosè ad honores sacros irruptus, non in mentione irregularitatis aliquos, nisi ministrant in Ordine taliter suscepto, colligitur ex Trid. Sess. 23. c. 14. de reform. quod Episcopo facultas dispensandi cum talibus ministrantibus, ut si ministrant, maneat, ut potest ad suscipiendos Ordines, nisi ex dispensatione Pontificia.

Ad posterius quæsitum dicendum est, non tam ipso jure suspensum veluti, quod Episcopi facto suspendendum, per d. can. h. t. c. unico, quo mandat Episcopo, ut per saltum promotum prohibeat ab officio, licet doctoris, donec prætermisus Ordo sit susceptus, quæ verba indicant suspensionem per saltum promotam quam latam. Attamen verum, communius receptum, esse sententiam lata, hoc ipso incurrī, quo præposterè quis ordinatur d. c. un. h. t. quo disponitur, quod dispensatione saltem Episcopi, post susceptum Ordinem omnium, non possit in Ordine per saltum promotus.